

گزارش وضعیت صنعت سیمان در کشور مصر

تهیه کننده: حاتم خلیل عضو هیات مدیره شرکت سیمان مصر

در سال ۱۹۷۷ آقای حاتم خلیل مامور تاسیس شرکت سیمان سوئز (Suez Cement) شد. همچنین اخذ کلیه مجوزها برای طی مراحل قانونی لازم در این خصوص به ایشان واگذار شد. ایشان همواره به عنوان یک نیروی محرک و پشتیبان پیشرفت پروژه سیمان سوئز، که بزرگترین پروژه در صنایع سیمان مصر می باشد، بوده است. حاتم خلیل سال ها در سمت های مختلف از جمله، مشاور حقوقی، مدیر اداری و مدیر بازاریابی خدمت کرده است و به مدت بیش از ۲۰ سال در سمت عضو هیئت مدیره منصوب گردیده بود. او در سال ۱۹۸۹ به عنوان رئیس هیئت مدیره و مدیر بازاریابی و سپس به عنوان قائم مقام رئیس هیات مدیره انجام وظیفه می کرد. ایشان همچنین در تعیین سیاست ها و خط مشی های مدیران شرکت، همواره نقش اساسی و هدایت گر داشته، و در حال حاضر به عنوان مشاور در بخش سیمان و همچنین عضو هیات مدیره در شرکت سیمان توره (Tourah Cement) و شرکت سیمان مصر خدمت می کند. ایشان قبل از آن به مدت طولانی در سازمان تولید مصالح ساختمانی و سرمایه مصر فعالیت کرده و در سمت های مختلفی در سازمان صنایع عمومی، شرکت فرآورده های نفتی مصر و نهایتاً شرکت صنایع شکر مصر مشغول به خدمت بوده است.

آقای خلیل دارای درجه لیسانس در رشته حقوق از دانشگاه قاهره (Cairo) و همچنین دارای درجه لیسانس در رشته مدیریت تجارت و بازرگانی از دانشگاه عین شمس (Ain-Shams) می باشد. ایشان همچنین مدرک فوق لیسانس در رشته حقوق و فوق لیسانس در رشته اقتصاد خود را از دانشگاه قاهره دریافت کرده است.

او عضو فعال چندین انجمن از قبیل، انجمن حقوق بین الملل مصر، انجمن اقتصاد و آمار و قانون گذاری مصر می باشد.

صنعت سیمان مصر

فهرست:

مقدمه	بخش ۱
صنعت سیمان	بخش ۲
تجارت سیمان	بخش ۳
چشم انداز آینده سیمان	بخش ۴
موانع موجود	بخش ۵
خصوصی سازی و مالکیت	بخش ۶

مقدمه

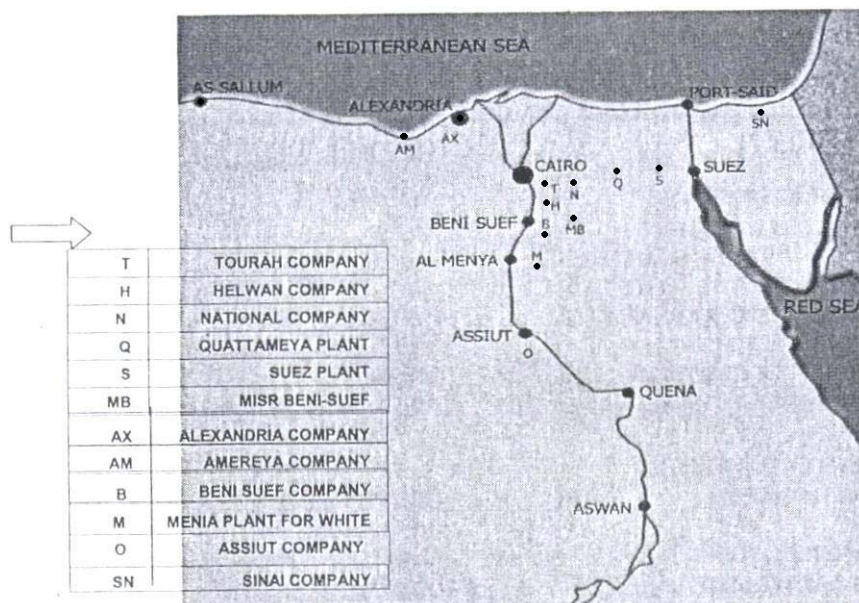
تولید سیمان در اواخر قرن گذشته و اوایل قرن فعلی شروع شد. در کشور مصر در حال حاضر حدود ۱۳ شرکت تولید سیمان وجود دارد. استفاده از تکنولوژی مدرن در صنعت سیمان در حال توسعه می باشد، در حال حاضر ۹۸٪ تولید سیمان از طریق کوره های با فرآیند خشک انجام می گیرد.

در کشور مصر انواع مختلف سیمان برای نیازهای گوناگون تولید می شود مجموع تولید در سال ۲۰۰۲ در این کشور به میزان ۲۹/۵ میلیون تن سیمان و ۳/۳۴ میلیون تن کلینکر بوده است. آمار تولید در سال های اخیر به طور مستمر رو به افزایش بوده است.

شرکت های تولید کننده سیمان در مصر

نام شرکت های تولید کننده و سال تاسیس:

- ۱-سیمان توره (TOURAH) 1927
- ۲-سیمان هلوان (HEIWAN) 1929
- ۳-الکساندریا (ALEXANDRIA) 1949
- ۴-سیمان نشنال (NATIONAL) 1956
- ۵-سیمان سوئز (SUEZ) 1976
- ۶-سیمان اسی ات (ASSIUT) 1985
- ۷-سیمان امدیا (AMEREYA) 1989
- ۸-بنی-سواف (BENI-SUEF) 1992
- ۹-سیمان مصری (EQYPTISN) 1996
- ۱۰-سیمان مصر گوانا (MISR QUENA) 1997
- ۱۱-سینای (SINAI) 1998
- ۱۲-سیمان مصر بنی-سواف (MISR BENI- SOEF) 1998
- ۱۳-سیمان سینای-وایت (SINAI WHITE) 1999

موقعیت کارخانجات سیمان در کشور مصر

شرکت های خدمات مهندسی و مشاوره ای

شرکت ASEC در سال ۱۹۷۵ به عنوان شرکت سرمایه گذاری مشترک بین شرکت بین المللی مشاوره ای و شرکت های صنایع سیمان مصر به وجود آمد تا خدمات مهندسی و مشاوره ای به آنها ارائه کند.

شرکت های دیگر تخصصی برای ارائه خدمات مورد نیاز صنعت سیمان نظیر نصب و راه اندازی، نگهداری، حفاظت محیط زیست، کنترل سیستم و بررسی مواد اولیه و معدنی بوجود آمده است.

انواع سیمان تولیدی در مصر

- سیمان معمولی
- سیمان زودگیر
- سیمان پلین بالا
- سیمان ضد سولفات
- سیمان با حرارت کم
- سیمان سرباره ای
- سیمان کارنک
- سیمان سفید
- سیمان با سرباره بالا

تعداد و نوع کوره های عملیاتی سیمان در مصر

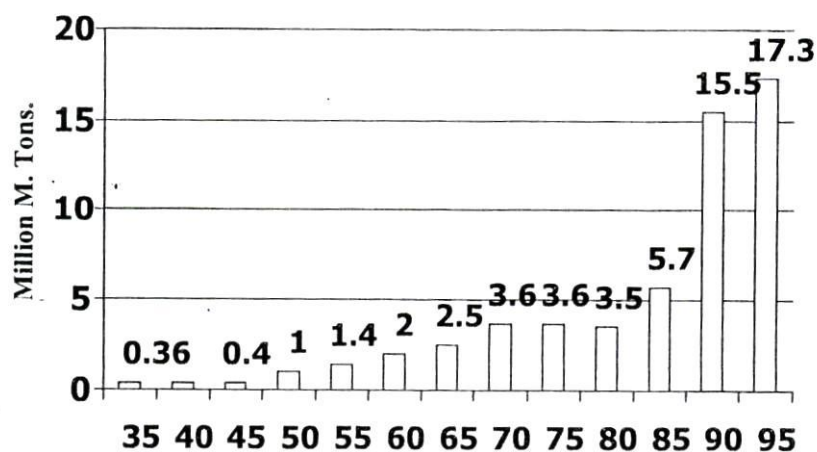
فرآیند	۱۹۷۵			۲۰۰۳		
	تعداد	نصب شده ظرفیت (۱۰۰۰) تن\روز	%	تعداد	نصب شده ظرفیت (۱۰۰۰) تن\روز	%
مرطوب	۲۲	.۱۰	۱۰۰	۶	۳	۲/۵
خشک	-	-	۰	۲۷	۱۱۶	۹۷/۵

مقدار تولید داخلی

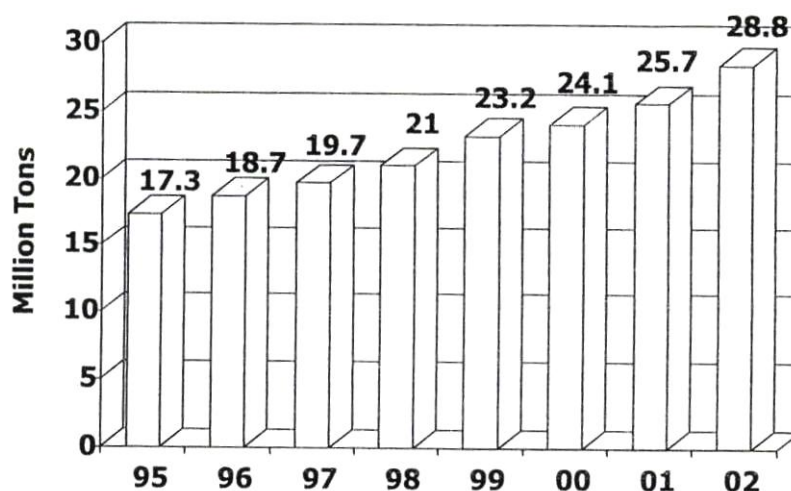
در سال های اخیر حجم تولید سیمان در کشور مصر به مقدار قابل توجهی افزایش پیدا کرده است.

تولید سیمان در طی ۲۰ سال، تا سال ۱۹۷۰ به طور معمول افزایش یافته است و سپس در ظرف ۱۰ سال تا مرز ۳/۵ میلیون تن تثبیت شد و بعد از سال ۱۹۸۰ هر سال به صورت شگفت انگیزی افزایش یافته است، به طوری که در سال ۲۰۰۴ به مرز ۲۹/۵ میلیون تن سیمان و ۳۴/۳ میلیون تن کلینکر رسید.

دو دوره جهش در تولید ۱۹۹۰ تا ۱۹۸۵ و ۲۰۰۳ تا ۱۹۹۵ باید مورد توجه باشد.

پیشرفت تولید سیمان ۱۹۳۵-۱۹۹۵

پیشرفت تولید سیمان ۱۹۹۵-۲۰۰۲

تولید سیمان و کلینکر ۲۰۰۱-۲۰۰۴

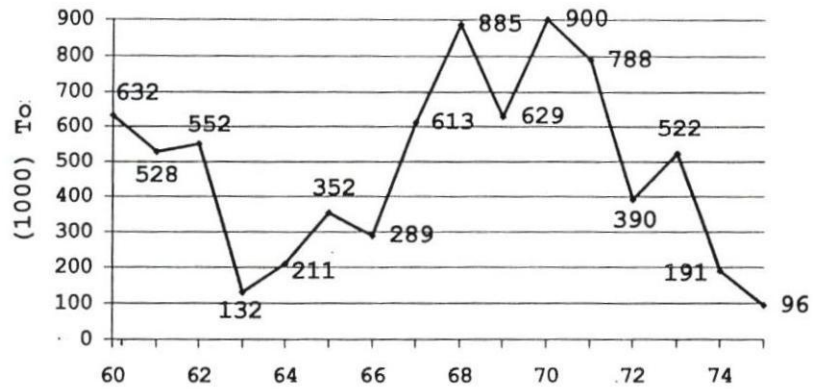
سال	کلینکر (میلیون تن)	سیمان (میلیون تن)
۲۰۰۱	۲۵	۲۵/۷
۲۰۰۲	۲۷/۵	۲۸/۸
۲۰۰۳	۳۲	۲۹/۷
۲۰۰۴	۳۴/۳	۲۹/۵

تولید سیمان و کلینکر ۲۰۰۳-۲۰۰۴

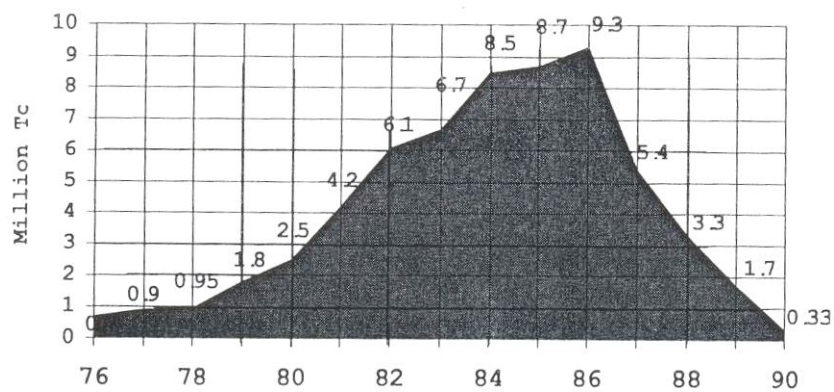
نام	تعداد کوره ها	نوع کوره ها	سازنده	ظرفیت سالانه طرح M/tons	تولید کلینکر		امکان افزایش ظرفیت
					سال ۲۰۰۳ M/tons	سال ۲۰۰۴ M/tons	
قوره	۳	خشک	FLS FCB	۳/۱	۲/۶	۲/۶	وجود دارد
ASEC (هلوان)	۲ ۵	خشک تر	FLS -	۳/۴ ۰/۵	۲/۸۵	۳/۸	قبلاً انجام شده
نشنال	۲ ۱	خشک تر	KHD Russia	۲/۸ ۰/۵	۲/۸۵	۲/۹	وجود دارد
سوئز	۳	خشک	Fulley Polysius	۴/۱	۳/۸	۳/۹	وجود دارد
اسی ات	۳	خشک	Polysius Unsinexport	۴/۲	۴	۴/۳	قبلاً انجام شده
امریا	۲ (جدید)	خشک خشک	Polysius	۲/۲ ۱/۴	۱/۹	۲/۳	وجود دارد
بنی سواف	۱	خشک	Kube steel	۱/۳	۱/۴	۱/۴	وجود دارد
الکساندریا	۱	خشک	FLS	۱/۵	۱/۳	۱/۴	وجود دارد
مصری	۴	خشک	Polysius	۶/۸	۶/۶	۶/۶	وجود دارد
قوارنا	۱	خشک	FLS	۱/۴	۱/۴	۱/۵	وجود دارد
سینا	۱	خشک	FLS	۱/۴	۱/۴	۱/۵	وجود دارد
میتربی سواف	۱	خشک	Fuller	۱/۴	۱/۳	۱/۵	وجود دارد
سینا وایت	۱	خشک	FLS	۰/۴۵	۰/۲۹	۰/۴۲	وجود دارد
ASEC مینا وایت	۱	خشک	FCB	۰/۲۵	۰/۲۹	۰/۲۹	وجود دارد

روند صادرات و واردات ۱۹۳۵ - ۲۰۰۴

سال	واردات	صادرات
۱۹۳۵ - ۱۹۴۰	*	*
۱۹۴۱ - ۱۹۷۵	-	*
۱۹۷۶ - ۱۹۹۰	*	-
۱۹۹۱ - ۱۹۹۳	-	*
۱۹۹۴ - ۲۰۰۲	*	*
۲۰۰۳ - ۲۰۰۴	-	*

روند صادرات ۱۹۶۰ - ۱۹۷۵

روند واردات ۱۹۷۶ - ۱۹۹۰

صادرات و واردات سیمان و کلینکر ۲۰۰۴ - ۱۹۹۴

سال	واردات ۱۰۰۰ تن	صادرات ۱۰۰۰ تن	تولید داخلی سیمان میلیون تن
1994	437	365	16.7
1995	1550	365	17.3
1996	2305	400	18.7
1997	2460	200	19.7
1998	4000	100	21
1999	6400	100	23.2
2000	2350	70	24.1
2001	1000	80	25.7
2002	200	2500	28.8
2003	0	8000	29.7*
2004	0	12300*	29.5*

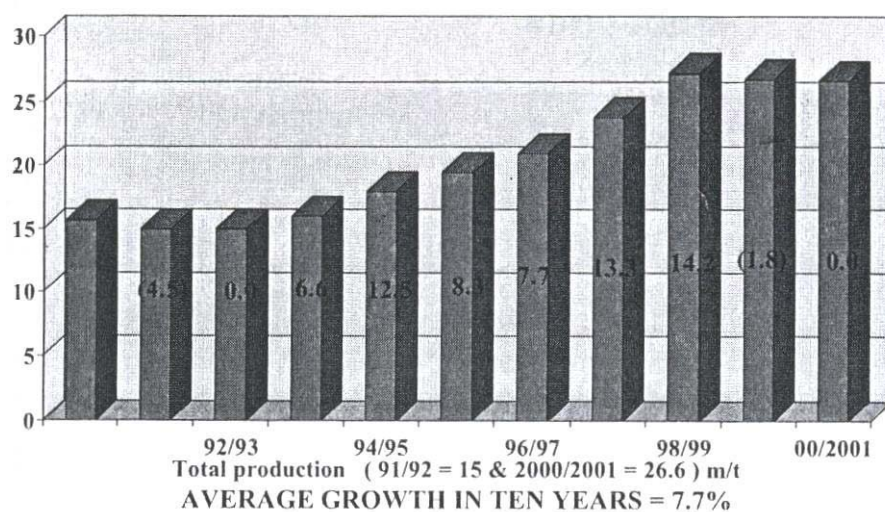
*سال تولید سیمان رسید به ۳۲ و ۳۴/۳ میلیون تن

رشد مصرف

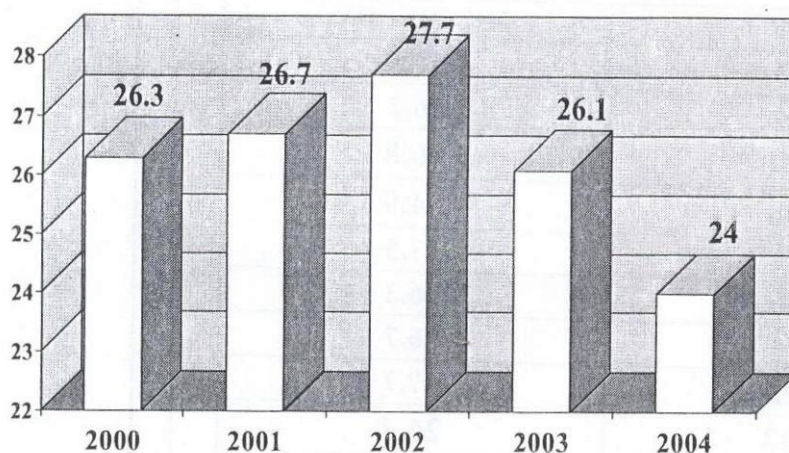
تا سال ۲۰۰۱، بیشتر تولیدات سیمان صرف رشد مصرف در داخل می شد یعنی حجم تولید و توزیع سیمان با هم برابری می کرده است
 بنابراین مصرف تعریف شده است: صادرات - واردات + تولید داخلی
 به هر حال، در سال ۲۰۰۲، به دلیل جهش در تولید داخلی بدون تغییر در مصرف داخلی حجم صادرات نسبت به سال قبل به مقدار خیلی زیادی افزایش پیدا کرد، به طوریکه در حال حاضر مصرف سیمان به شرح زیر محاسبه میشود: واردات + توزیع داخلی

رشد مصرف ۲۰۰۴ - ۱۹۸۳

سال	میلیون تن
۱۹۸۳	۱۰/۵
۱۹۸۹	۱۶/۲
۱۹۹۴	۱۶/۸
۱۹۹۸	۲۴/۹
۱۹۹۹	۲۷/۵
۲۰۰۰	۲۶/۳
۲۰۰۱	۲۶/۷
۲۰۰۳	۲۶/۱
۲۰۰۴	۲۴

درصد رشد نرخ سالانه مصرف ۱۹۹۰-۲۰۰۰

رشد مصرف ۲۰۰۰-۲۰۰۴

تولید سیمان و کلینکر

مصرف

۲۰۰۱-۲۰۰۳

سال	کلینکر میلیون تن	سیمان میلیون تن	مصرف میلیون تن
۲۰۰۱	۲۵	۲۵/۷	۲۶/۷
۲۰۰۲	۲۷/۵	۲۸/۸	۲۷/۷
۲۰۰۳	۳۲	۲۹/۷	۲۶/۱
۲۰۰۴	۳۴/۳	۲۹/۵	۲۴

تجارت سیمان

فاز ۱ اداره سیمان ۱۹۳۲-۱۹۵۶	
فاز ۲ دفتر سیمان مصر ۱۹۹۱-۱۹۵۷ (Eco)	فاز ۳ استقلال بازار یابی برای همه شرکتها
به وسیله شرکت های تولید کننده تامین شده تا فروششان را به عهده بگیرد	با شروع نیمه ۱۹۹۱ اگر منحل شده بود
	هر شرکت دپارتمان فروش خودش را تشکیل داده بود
صادرات و واردات سیمان به آن واگذار شده بود	هدف این بود که به شرکت ها اجازه رقابت با یکدیگر بدهد

مصرف به وسیله بخش

ما به طور کلی می توانیم مصرف قسمت ها را در سه دسته تقسیم کنیم :

- (۱) بخش دولتی و عمومی: این شامل پیمانکاران و پروژه های دولتی و عمومی می شود.
- (۲) بخش خصوصی: این شامل بخش خصوصی ساخت مسکن و پروژه های خصوصی که مستقیماً با شرکت های تولیدکننده کار می کنند، می شود.
- (۳) عاملین (واسطه ها): آنها به عنوان عاملین فروش با مصرف کننده های خود در نقاط مختلف کشور عمل می کنند. عاملین مهمترین بخش تجارت سیمان هستند.

سهم مصرف به وسیله بخش

سال	بخش دولتی و عمومی %	بخش خصوصی %	عاملین (واسطه ها) %
1991	33	5	62
1993	31	5	64
1995	19	11	70
1997	18	10	72
1999	9	12	79
2001	13	5	82
2003	10	5	85

تجارت انواع سیمان

*سیمان معمولی (OPC) بیشترین سهم مصرف را در بازار داخلی دارد.

سال	OPC %	R.H.C %	S/K %	S.R. %	WHITE %	کل (میلیون تن)
۱۹۹۵	۶۵/۶	۱۰/۱	۱۴/۱	۸	۱/۸	۱۷/۳
۱۹۹۹	۸۴/۵	-	۵/۷	۸/۲	۱/۶	۲۳/۲
۲۰۰۱	۹۰/۰	-	۳/۲	۵/۳	۱/۵	۲۵/۷
۲۰۰۳	۹۳/۰	-	۱/۴	۴/۴	۱/۲	۲۹/۷

حمل و نقل سیمان

وسایل حمل و نقل	۱۹۶۲	۲۰۰۴
کامیون	۶۹٪	۹۹٪
راه آهن	۱۹٪	۱٪
کشتی/لنج	۱۲٪	۰٪

نوع بسته بندی	%
پاکتی	۹۲٪
فله	۸٪

چشم انداز آینده سیمان

رشد آینده تولیدات داخلی (۲۰۰۷-۲۰۰۵)

- ۱- تولید سیمان خاکستری به ۳۶ میلیون تن در سال ۲۰۰۴ می رسد.
- ۲- تولید سیمان سفید به ۷۰۰ هزارتن در سال ۲۰۰۴ می رسد.
- ۳- تعداد کمی از کوره ها به صورت سیستم تر کار می کند.
- ۴- آمارها بر پایه ۳۰۰ روز کاری در سال برای هر کوره با ظرفیت طراحی شده هستند.
- ۵- تولید واقعی می تواند از آمار گفته شده در بالا تجاوز کند.
- ۶- انجام هیچ پروژه جدیدی در سالهای (۲۰۰۷-۲۰۰۵) پیش بینی نشده است.
- ۷- طرح افزایش ظرفیت کارخانجات موجود می تواند از اکتبر سال ۲۰۰۵ بین ۱۰۰-۸۰۰ تن به ظرفیت تولید اضافه کند

رشد مصرف آینده

دو سناریو پیش بینی شده است

اولی در سال ۱۹۹۸

دومی در سال ۲۰۰۲

سناریو ۱:

- در سال ۱۹۹۸ بر اساس مفروضات زیر تهیه شده است.
- سال مبنا ۱۹۹۷ = ۲۲ میلیون تن
- نرخ رشد قابل انتظار: ۷٪ سالانه براساس این واقعیت که:
- از سال ۱۹۸۳ تا ۱۹۹۴ میانگین رشد ۵٪ بوده است.
- از سال ۱۹۹۴ تا ۱۹۹۸ میانگین رشد ۱۰٪ بوده است.

رشد مصرف آینده

فاکتورهای رشد:

۱- رشد (UDP)

۲- رشد قوی در بازار مسکن شهری

- رشد سالانه جمعیت به مقدار ۲٪

- توسعه شهرها و حومه در سرتاسر مصر

۳- افزایش تعداد خانه های چند خانواده ای و جایگزینی مصالح ساختمانی مدرن در مناطق روستایی و ویلاها

۴- احتیاج زیرسازی پروژه های بزرگتر

۵- افزایش نقش بخش خصوصی

سناریو ۱: رشد مصرف

براساس ۱۹۹۷: ۲۲ میلیون تن

سال	٪۶	٪۷
۱۹۹۸	۲۳,۳	۲۳,۵
۱۹۹۹	۲۴,۷	۲۵,۲
۲۰۰۰	۲۶,۲	۲۶,۰
۲۰۰۱	۲۷,۸	۲۸,۹
۲۰۰۲	۲۹,۴	۳۰,۸
۲۰۰۳	۳۲,۲	۳۳,۰
۲۰۰۴	۳۳,۰	۳۵,۳
۲۰۰۵	۳۵,۰	۳۶,۸
۲۰۰۶	۳۷,۱	۴۰,۳
۲۰۰۷	۳۹,۳	۴۳,۰

نرخ رشد آینده

سناریو ۲:

به دلایل زیر در دسامبر ۲۰۰۲ آماده شد:
سناریو ۱ تحقق پیدا نکرد و خوشبختانه بدون موقعیت اقتصادی جاری را اثبات کرد
مصرف اغلب در ۴ سال اخیر یکسان بود و یک رشد ناچیزی در سال ۲۰۰۲ داشت
به هر حال فاکتورهای اصولی رشد هنوز موجود هستند
گامهای جدی برای بهبود وضعیت اقتصادی برداشته شده است
نتیجتاً ۳٪ رشد قابل انتظار است

سناریو ۲: رشد مصرف

براساس سال ۲۰۰۲: ۲۷/۷ میلیون تن

سال	%
۲۰۰۳	۲۸,۵
۲۰۰۴	۲۹,۳
۲۰۰۵	۳۰,۲
۲۰۰۶	۳۱,۱
۲۰۰۷	۳۲,۱

رشد مورد انتظار تولید

۲۰۰۸ - ۲۰۱۰

در حال حاضر مطالعات از امکان تاسیس کارخانجات جدید خبر می دهد. پروژه های تحت مطالعه در مناطق زیر قرار بود: سوئد، سینا، بنی سواف، کوانا
احداث یک کارخانه از زمان امضای قرارداد تا پایان آن ۳ سال زمان می برد.
انتظار می رود از سال ۲۰۰۸ به بعد ۴/۲ میلیون تن افزایش تولید وجود داشته باشد.

مصرف

پیش بینی می شود تولید داخل کلیه نیازهای داخلی را که روبه افزایش نیز می باشد تامین کند.
موقعیت بسیار خوبی برای صادرات به آفریقا، آمریکا و اروپا از طریق بنادر مصر در دریای مدیترانه و دریای سرخ وجود دارد.

موانع و مشکلات صنایع سیمان

اول: رقابت

در حال حاضر یک بازار فوق العاده رقابتی وجود دارد
تداوم کارآیی موثر مهم است
اتخاذ سیاست های جدید بازاریابی
جستجو کردن فرصت های صادراتی

دوم: اصلاح محیط زیست

کارخانجات سیمان موظف هستند تا برای تولید پاکیزه و نگهداری از محیط زیست همه گونه اقدامات لازم را به عمل آورند.
کاهش مصرف انرژی
کاهش ایجاد گاز CO₂
طرح های مناسب برای ضایعات مواد
توسعه فضای سبز

خصوصی سازی در بخش صنعت سیمان

*دولت مصر طرح خصوصی سازی بخش های مختلف را در اواسط قرن ۱۹ شروع کرد.

*صنعت سیمان از جمله اولین صنایع در این زمینه بود.

*طرح خصوصی سازی به ۳ طریق مختلف به شرح زیر انجام شد:

خصوصی کردن شرکت های دولتی موجود

افزایش سهم بخش خصوصی

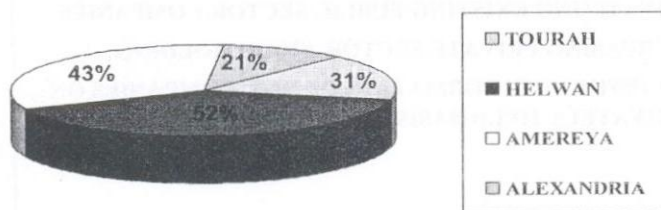
اجازه تاسیس شرکت های جدید کاملاً خصوصی

خصوصی سازی شرکتهای دولتی موجود

*نام هفت شرکت سیمان بخش دولتی که قرار است به بخش خصوصی واگذار شود به شرح زیر می باشد:

توره - هلوان - الکساندرا - آمدیا - نشنال - اسوات - بنی سواف

تا سال ۱۹۹۶ باید خصوصی سازی چهار شرکت توره - ملوان - آمریکا - الکساندرا انجام می گیرد.

خصوصی سازی شرکتهای بخش دولتی موجود

دولت در سال ۱۹۹۹ فروش اکثر سهام شرکتهای سیمان به شرکت های سرمایه گذاری را تصویب کرد

- فروش ۹۵٪ کارخانه بنی سواف به لا ارج تیتان (Lafarge)

- فروش ۷۶٪ کارخانه الکساندرا به بلوسیرکل (Blue Circle)

- فروش ۹۶٪ اسواب له سمکس

افزایش مالکیت بخش خصوصی

شرکت سیمان سوئد به صورت قانونی به عنوان یک شرکت خصوصی تاسیس شد هر چند که اکثر مالکیت

سهام آن به صورت سهامی عام به عموم مردم واگذار شده بود.

دو اقدام برای افزایش مالکیت خصوصی به عمل آمد:

*در سال ۱۹۹۶، ۱۶٪ سرمایه در بازار سهام لندن به موسسات بین المللی به صورت GDRS فروخته شد.
 *در سال ۲۰۰۱ از سرمایه گذاران خارجی برای شرکت در افزایش سرمایه شرکت دعوت به عمل آمد شرکت (Cime) برنده این افزایش سرمایه شد.

ایجاد شرکتهای جدید بخش خصوصی

برای جوابگویی به افزایش روز افزون مصرف سیمان ۵ شرکت جدید خصوصی در اواسط دهه ۹۰ تاسیس شدند:

نام شرکت	تاریخ تاسیس
مصر	۱۹۹۶
کوانا	۱۹۹۷
سیستا	۱۹۹۸
بنی سواف	۱۹۹۸
سیمان سفید سینا	۱۹۹۹

پذیرش در بخش سیمان

*در شروع سال ۲۰۰۰ شرکت سیمان سوئز ۶۵٪ شرکت سیمان قوره را به دست آورد.
 *در سال ۲۰۰۰ شرکت کیمور ۹۷٪ شرکت سیمان آمدیا را به دست آورد.
 *در سال ۲۰۰۱ شرکت ASEC ۱۰۰٪ سهام شرکت هلوان را خریداری کرد.
 این ۳ معامله به وسیله سازمان بورس مصر و از طریق مزایده انجام پذیرفت.

شرکت های چند ملیتی در صنایع سیمان

۱۲ شرکت سیمان مصری همگی در کشور مصر در حال فعالیت هستند.
 شرکتهای چند ملیتی موجود در ۸ شرکت سیمان به قرار زیر هستند:

- الکساندرا
- سوئذ
- آمریا
- بنی سواف
- مصر
- سینا
- سیمان سفید سینا

خبرهای مربوط به آینده صنعت سیمان

آیا هیچ جایی بیشتری برای خصوصی سازی وادغام و تفکیک شرکت ها وجود دارد؟
مواردی که باید در بررسی ها در نظر گرفت شود.

*بررسی های استراتژیک

*جاذبه های سرمایه گذاری

*ارزیابی های واقع بینانه

*جوانب حقوقی

مشارکت یا خرید به وسیله شرکت های سرمایه گذاری در یک یا دو شرکت می تواند پیش بینی شود.

ترجمه: آزاده امیدوار
کارشناس دفتر صنایع معدنی